

Віра КОТОВИЧ

ОЙКОНІМИ ОПІЛЛЯ З АРХАЇЧНИМИ СУФІКСАМИ *-*јь, -*је, -*ја*

У статті аналізуються ойконіми Опілля ойконімного рівня деривації – давні утворення з посесивними суфіксами *-*јь, -*је, -*ја*. Сюди належать як ойконіми, мотивовані іменами-композитами (Добромишиль, Дроговиж, Желибор, Станимир), так і назви поселень, твірні основи яких є гілокористиками (Бачач, Бибель, Бриконь, Вербіж, Витонь, Кимир, Тумир, Тустань; Біще, Велавче, Гнильче, Козара, Лоне, Любаша, Молодинче, Рубче, Явче та ін.). Зважаючи на топонімотвірну модель, у межах якої представлено давні утворення та їх слов'янські автохтонні базові назви, беззастережно відносимо аналізовані ойконіми до давньоукраїнських, хоча і писемно не засвідчених у документах періоду Київської Русі.

Топонімійна формація з *-*јь* первісно була властива для прадавніх міст (городів). О.Купчинський наводить такі характерні приклади: морав. **Ugosč; Ugost* < *Wogastisburk* – “город Угоста” (631р.); ч. *Csazlau* – “город Часлава” (1075р.); укр. *Перемишль* – “город Перемисла” (981р.) [7, 102]. Добре укрішлене, надійно захищене місто було центром суспільного, торгового, політичного життя певного роду, племені чи князівства. Тут жив родонаочальник, вождь, князь, що мав безпосереднє відношення до міста: ініціював або проводив його будівництво, володів землею, на якій воно було закладене. Власна назва цієї людини або найближчого його родича (батька, сина) і лягла в основу назви міста.

Однак документи Х–ХІІ ст. засвідчують утворення з суфіксом *-*јь* не тільки на означення міст, але й менших об'єктів, наприклад, дворищ: *дворъ Воротиславъ* (945р.); *двора Брячиславля* (1067р.); *дворъ Судиславъ* (1229р.). Можливо, на цей час припадає заснування і двору *Дорогобитъ*: ОН **Дорогобитъ+ - *јь > Дорогобичъ* (теп. Дрогобич); на Покутті зводяться дворища *Воинегъ*: ОН *Воинегъ* (8, 45) + **-јъ > Воинежъ* (теп. Уніж); *Переросла:* ОН **Переросль + - *јь > Переросль* (теп. Переїсль); *Хотимира:* ОН *Хотомиръ* (8, 201) + **јь > Хотимиръ*; на Опіллі – двори

Дороговида, Желибора, Станимира, Тумира та ін.

Починаючи з XII ст., пам'ятки фіксують також назви на **-*јь** у мікротопонімі та гідронімі: у *Ратъмиръ Дубровы* (1127р.); болото прозивасмо *Самборъ* (1731р.). На той час топоформант **-*јь** уже переставав бути продуктивним. Тож нові назви на **-*јь** виникали все рідше, а ті, що ще утворювалися, часто формувалися лише за аналогією до існуючої словотвірної моделі.

Твірними основами ойконімів Опілля на **-*јь** найчастіше виступають слов'янські автохтонні власні імена-композити, відкомпозитні деривати, рідше – відалелятивні особові назви.

Топонімотвірна модель на **-*јь** беззастережно вважається найархаїчнішою у слов'янській ономастичці. Формант **-*јь**, будучи праіндоєвропейським за походженням, зустрічається у найдавніших санскритських пам'ятках [7, 101], джерелах, написаних грецькою, латинською мовами [9, 33]. У праслов'янський період він був засобом вираження присвійності, вказував на індивідуальну належність об'єкта особі, чиє ім'я лежало в основі ойконіма. Саме так виникли назви міст, що стали столицями удільних князівств: *Володимир* (<*Володимиръ*+ **-*јь**), *Перемишль* (< *Перемисль*+ **-*јь**), *Теребовль* (< *Теребовъ*+ **-*јь**), на теренах Опілля так виникла назва міста *Галич* (< *Галикъ* + **-*јь**). Суфікс **-*јь** використовувався також для утворення прикметників із значенням принадлежності від загальних назв осіб та від назв тварин: *пророчъ* (< *пророкъ* + **-*јь**), *сълчъ* (< *сълкъ* + **-*јь**). Попширений препозитивним голосним і(ъ), на апелятивному рівні цей суфікс утворював прикметники типу *рабии* (< *рабъјъ*), *къняжии* (< *къняжъјъ*), які могли мати не лише присвійне, а й більш загальне відносне значення (*дворъ овчии, овчии пастухъ, рыбии хвостъ*).

Грунтовне чи принагідне дослідження відантропонімних утворень на **-*јь** бере початок від роботи чеського історика Ф.Палацького, який вважає, що назви поселень на **-*јь** походять від імен їх засновників чи власників [20, 404]. С. Роспонд зазначає, що посесиви на **-*јь** – найбільш древні архетипи, характерні для найменувань слов'янських міст [9, 33], а ХІІІст. називає уже періодом відмирання утворень на **-*јь** у зв'язку з експансією посесивів на **-овъ, -евъ, -инъ** [9, 83]. О. Селищев також підкреслює, що деривати на **-*јь**

на східнослов'янських землях у XIII-XIV ст. уже не виникали, і якщо такі ойконіми знаходимо серед першофіксації XIII і наступних століть, то це лише книжні наслідування старих назв, що не виражали первісної присвійності, а лише утворювалися за аналогією до існуючих [10, 120].

Імена-композити за своєю суттю – це певне побажання батьків новонародженої дитині, за структурою – дві зрошені або поєднані сполучним голосним звуком кореневі основи.

На території Опілля топонімійну модель на **-*јь** з основами, мотивованими іменами-композитами, представляють назви **Добромишль, Дроговиж, Желибор, Станимир**.

Сучасне поселення **Добромишль** – хутір, приєднаний до с. **Бобрівники** (Мон. Тн.). Одноіменні населені пункти існують також біля міст Холм і Володава (тепер Польща). Ойконім утворено за допомогою суф. **-*јь** від антропоніма **Добромисль**. При поєднанні фінального **-сл** з суф. **-*јь** виникло звукосполучення **-бл**, яке згодом видозмінилося на **-иль**. Аналогічне явище спостерігаємо при творенні інших ойконімів Прикарпаття: **Дрогомишль** (Яв. Лв.) < ОН ***Д[о]рого[ми]сль+ -јь;** **Рукомишль** (теп. **Рукомиши** – Буч. Тн.) < ОН ***Руко[ми]сль+ -јь** та ін. Ім'я-композит **Добромисль** відоме чеській, польській, сербохорватській мовам: *Dobromysl* [8,73; 20,74].

Сучасний ойконім **Дроговиж** від 1946 р. і до початку 90-их років офіційно фіксувався як **Верхньодорожне**. Давній варіант цієї назви – посесив на **-*јь** від ОН **Дороговидъ**, первісне значення “**Дороговижъ** (дворъ чи ін.)”. Так як польській мові не відоме явище повноголосся, то від XV ст. закріпилася форма **Дроговиж** (як і **Дрогобич** замість **Дорогобич**, **Дрогомишль** замість **Дорогомишль** та ін.). Припускаючи, що перша письмова згадка про поселення (1456 р. – [15, XII, 467]) могла бути роком його заснування, а отже, вбачаючи у цій назві польське словосполучення *droga wyżej* “дорога вище”, поселення переименовано на **Верхньодорожне**. Сьогодні селу повернуто його давньоукраїнську назву – **Дроговиж**.

До ойконімів, утворених за допомогою суф. **-*јь** від композитних імен, заразуємо **Желибор**. Зараз ця назва звучить

як **Жалибори** – очевидно, кабінетна гіперкорекція до слова *жалити*. Первісний варіант назви – посесив на -*јь від ОН **Желиборъ**. Ім'я-композит **Желиборъ** фіксується в ономастиконах багатьох слов'янських мов – польської [19, II, 78], чеської [20, 93], давньоукраїнської [8, 84].

У багатьох слов'янських іменниках зустрічаємо і ОН **Станимиръ** [3, 458; 12, 427], що лежить в основі ойконіма **Станимир**. Компонент – *миръ* < “мир, спокій”, - *меръ* < “слава, ім'я, відомий, великий” був особливо частотним у давній антропоніміці. О. Купчинський налічує на території України 65 ойконімів, мотивованих різними композитними власними назвами з постпозитивним компонентом *-мир (-мер)* і утвореними за допомогою посесивного суфікса -*јь [7, 119 – 122], і серед них дві назви **Станимир** – село біля Перемишля і гірський хребет біля Надвірни.

Втрата, з одного боку, суфікса -*јь на означення присвійності, а з другого – багатьох слов'янських автохтонних особових власних імен часто спричинялася до втрати мотивованості виникнення ряду ойконімів. Це стосується й ойконімів Опілля, твірні основи яких мотивовані слов'янськими автохтонними відкомпозитними дериватами, що, на жаль, не засвідчені у відомих нам ономастиконах: **Бибелъ** (тепер *Набережне*) – посесив на -*јь від ОН ***Бибелъ**. Гіпокористик ***Бибелъ** міг утворитися від якогось імені-композита типу ***Бытебельъ**, що також не зафіксований у відомих нам матеріалах із слов'янської антропонімії, але про його існування в минулому свідчать аналогічні компоненти в складі інших композитних імен: **Быт[и]** – : п. *Bytmar* [19, VI, 295]; **-быть**: п. *Włoscibyt* [19, VI, 154], ч. *Radobyt, Chotebyt*, [20, 72]; **Бел [и, о]-**; бол. **Белизар, Белослав** [5, 70]. Уважаємо, що варіант ойконіма **Библо**, вживаний від кінця XVIII ст. до 1946 р. і утворений, очевидно, за аналогією до родової назви (*село Библо*), гідронім **Бибелька** – штучно створений у такий самий спосіб (*ріка Бибелька*) і антропонім **Бибельський** (“*znakomita na Rusi rodzina Bybelskich*” [15, II, 5]) – похідне утворення від давньоукраїнського ойконіма **Бибелъ**. І. Вагилевич без будь-яких історико-лінгвістичних доказів відносить ойконім **Библо** до кельтських за походженням [13, 43], а

О. Купчинський беззастережно вважає його утворенням від слов'янських автохтонних власних назв [7, 108].

Ойконім *Бриконь*, теп. *Брикун* – також утворення на *-*јь* від ОН **Бриконъ*, не засвідченої у відомих нам ономастиконах. ОН **Бриконъ* могла утворитися від ОН *Брик* [2, 24] за допомогою суф. *-онь* із значенням приналежності, пор. аналогічно утворену ОН п. *Bystronъ* [19, I, 293, 294]. Зміна первісного посесивного ойконіма на його сучасний варіант відбулася, гадаємо, під впливом відомого апелятива, хоча ще у XIX ст. поселення іменувалося своєю первісною назвою – з кінцевим палатальним приголосним основи – *Brykonъ* [4, 31].

Давньоукраїнських часів сягає, очевидно, і заснування поселення *Витонь*, теп. *Витань*. У писемних джерелах попередніх віків цей ойконім не фіксується. Лише атлас К. Куммерсберга засвідчує назву *Wito-* [14, 38], що є посесивом на *-*јь* від ОН *Витонь*, пор. ОН *Витонъ* (8, 40). Припускаємо, що ОН *Витонь* – відкомпозитне утворення від якогось імені-композита **Витонегъ*, не засвідченого у відомих нам матеріалах зі слов'янської антропонімії. Доказом його існування в минулому є складові компоненти цього композита в інших композитних іменах: *Вито-*: *Витославъ* [8, 40]; *-негъ-*: *Милонегъ* [8, 124].

Особливої уваги потребують посесивні утворення на *-*јь*, що формально співзвучні з прислівниковими конструкціями. На Опіллі це ойконіми *Тумир* і *Тустань*. Думка про те, що ніби “ту(т) укладався мир” чи, відповідно, “ту(т) треба stati, зупинитися”, підсилені численними народними легендами, переказами, домислами, часто суперечить науковому погляду на генезу цих ойконімів. *Тумир* – посесив на *-*јь* від ОН **Тумиръ* з перв. знач. “*Тумиръ* (дворъ чи ін.)”. ОН **Тумиръ* – дериват від якогось з імен-композитів типу *Тугомиръ*, *Тулимиръ*, *Тухомиръ* [8, 195]. *Тустань* – посесив на *-*јь* від ОН *Тустань*, що також походить від слов'янських автохтонних власних імен-композитів, препозитивний компонент яких засвідчено у названих вище особових іменах (*Туго-*, *Тули-*, *Тухо-* чи ін.), а постпозитивний – у складі імен-композитів типу ч. *Nestan*, *Prѣstan* [20, 86].

Іноді не вдається реконструювати ім'я-композит, від якого

утворено дериват, що лежить в основі відповідного ойконіма. Це стосується назви поселення *Кимир* – посесива на *-*јь* від ОН *Кимиръ*. М. Худаш, вважаючи цей ойконім відантропонімним, висуває припущення, що іменем-композитом, від якого утворено ОН *Кимиръ*, могло бути **Киймиръ*. Компонент – *миръ* загальновідомий у слов'янській антропонімії (*Володимириь*, *Станимириь* та ін.). А щодо відкритого складу *Ки-* препозитивного компонента, то тут можна висунути хіба що припущення про існування ОН **Киймиръ* як варіанта композитного імені *Коймиръ*, за аналогією до існування ОН **Койданъ* [15, XII, 2191] і його імовірного варіанта *Кийданъ* [13, 72, 129]. Гадаємо, що ця версія цілком прийнятна, бо не бачимо реальної основи пов'язувати походження ойконіма *Кимир* з етнонімом *кімерійці*.

Назва поселення *Вербіж*, первісно *Вербяж*, формально співзвучна з апелятивом *верба*, пор. *вербняжок* “вербняк, тобто зарості верби”. Проте ми погоджуємося з думкою тих дослідників [13, 57], які вважають ойконім *Вербяж* посесивом на *-*јь* від ОН **Вербягъ* або **Вербяга*, що хоча не засвідчена в такій іпостасі у відомих нам ономастиконах, але могла утворитися за допомогою суф. *-'ага* від ОН **Вербъ* <*Вербославъ*> [8, 37], п. *Wierzboslaw* [19, 47].

В основі ойконіма *Бачач* лежить ОН **Бачак* (ОН **Бачак* + *-*јь* > *Бачач*), що є, очевидно, похідним суфіксальним утворенням з патронімійним суф. *-ак* від вихідного *Бачъ* [8, 9]. Оскільки у відомих нам матеріалах із слов'янської антропонімії не знаходимо імені-композита з компонентом *Бачо[о]-* чи *-бачъ* і не можемо реконструювати такого гіпокористика шляхом скорочення якогось композитного імені (як, наприклад, *Бучъ* <*Б[ог]уч[ай]*; *Буцъ* <*Буд[и]с* > *ц[лавъ]*; *Гуцъ* <*Гуд[и]с* > *ц[лавъ]*), то припускаємо, що ОН *Бачъ* – слов'янська автохтонна відапелятивна власна назва, пор. апел. *бачити*.

Архайчними, хоча, можливо, й дешь новішими від дериватів на *-*јь*, є утворення на *-*је*, *-*ја*. Дослідники вважають цей тип назв родовим варіантом ойконімної моделі на *-*јь* [7, 19].

Розглядаючи твірні основи ойконімів на *-*јь*, *-*је*, *-*ја*, переконуємося у тому, що утворення на *-*јь* значно раніше від

дериватів на *-*je*, *-*ja*, так як перші творили, як правило, ойконіми від композитних та відкомпозитних імен, а останні – рідко від відкомпозитних дериватів і частіше від відапелятивних та календарних імен і навіть від апелятивів.

Утворення на *-*jъ* виражаютъ як в ойконімах, так і в апелятивах лише значення принадлежності, а деривати на *-*je*, *-*ja* можуть виражати різні значення. В апелятивах суфікс *-*jъе* найчастіше використовується для вираження збірності денотатів, наприклад, *віття* “збірн. до віти” [11, I, 689], *вороня* “збірн. до ворона й ворон” [11, I, 441]; *сузір’я* “група яскравих зірок” [11, IX, 830], *суччя* “збірн. до сучок” [11, IX, 873]; рідше – просторовості, наприклад, *верхів’я* “верхня, найвища частина чого-небудь; верхня течія річки, а також місцевість, що прилягає до неї” [11, I, 335], *невгіддя* “непридатні для обробітку землі” [11, V, 252].

На велику топонімійну продуктивність форманта *-*jъе* звернув увагу ще О. Селищев [10, 155]. Але на ойконімотвірному рівні важливим є розмежування ойконімів, утворених лише за допомогою суфіксів *-*je* (*-ье*), *-*ja* (*-ѧ*), від ойко-німів, утворених за допомогою префіксів (найчастіше *за-*, *під-*, *між-*) та суфікса *-*jъе*. Дослідники виділяють значення суфікса *-*je(-ье)* в ойконімах типу *Залесие*, *Подгає* як показник локальності, місця, пов’язаного з предметом, вираженим в основі назви, а в утвореннях на зразок *Більче*, *Вилавче* – як пейтральне [2, 17].

Велику групу назв на теренах Опілля представляють ойконіми, основи яких мотивовані гіпокористиками та відапелятивними антропонімами. Гіпокористики лежать в основах ойконімів *Біще*, первісно – *Буше*, *Buszczе* (XVст, 16, 128) < ОН *Бушко* [8, 31] < ОН *Бушъ* [12, 73] < ОН *Будимиръ* [3, 457], можливо, первісно – *Беще*, *Bieszcze* 1589 [15, XVIII, 23] < ОН *Беско* [12, 135], ОН п. *Cieszybieska Cieszybieski*, [19, I, 347]; *Вілявче*, первісно – *Велавче*, *Welawcze* 1855 [4, 31] < ОН **Велавко* < ОН **Велавъ* < ОН *Велеславъ* [8, 36]; *Любша*, *Lupscha* 1482 [15, XV, 410] < ОН **Любишъ* < ОН *Любъ* [8, 115] < ОН *Любивой*, *Любославъ* [8, 114, 115]. Слов’янськими автохтонними відапелятивними власними назвами мотивовані твірні основи ойконімів *Гнильче*, *Hnilcze* 1435–1456 [14, ф. 6, оп. 3, спр. 1, с. 47] < ОН **Гнилько*, пор. інші

відапелятивні особові назви, дані за певною рисою характеру, поведінки з профілактичним мотивом номінації: *Ревко, Недбалко, Тупило, Виродко* [13, 118, 119]; *Козара, Kozara* 1439 [15, XII, 52] < ОН *Козарь* [12, 187]; *Лоне, Lonie* 1578 (15, XVIII, 65) < ОН блр. *Лопь* [12, 256]; *Молодинче, Młodzencze* 1469 [15, XVIII, 32] < ОН *Молоден або *Молоденець, пор. ОН б. *Младен* [5, 276]; *Рубче, Jawcze* 1423 [15, III, 183] < ОН *Рубко; *Явче, Jawcze* 1423 [15, III, 183] < ОН *Явко.

До ойконімів на -*је, що виражают посесивно – релятивні відношення, зараховуємо дві назви поселень Опілля: *Стрільче і Черче*. Вони могли утворитися як від відповідних антропонімів за допомогою суфікса -*је, так і шляхом топонімізації відносних прікметників середнього роду: *Стрільче, Strzelcze* 1392 [16, 7] < ОН *Стрелко* [12, 376] або *стрельче* (село, дворище чи ін.); *Черче, Czerncze* 1438 [15, XII, 34], первісно, можливо, *Черниче* < ОН *Чернико, чи *Черко або *черниче* (село, дворище чи ін.).

Третю групу назв репрезентують ойконіми, що первісно звучали як *Загоре, Zagorze* 1430 [15, II, 85]; *Заліне, Zalipie* 1564 – 1565 (17, 251); *Залуже, Zaluze* 1449 [15, XII, 196]; *Межигоре, Miedzygorze* 1785 – 1788 [6, 184]; *Підбіре, Podbirze* 1441 [15, XII, 92]; *Підвіне, Podwypne* 1433 [16, 72]; *Підгороде, Podgrodze* 1462 [16, 111]. Це ойконіми, що виражают просторове значення, вказують на місце розташування певного поселення відносно існуючих природних чи створених людиною об'єктів. Наявність у мові апелятивів типу *загір'я, залужжя, міжгір'я, підбір'я* та ін. дають підстави вважати, що творення відповідних ойконімів проходило поетапно: спочатку відбувалася лексикалізація прийменникових словосполучень, а потім – перенесення цих структур на найменування поселень [2, 120].

Отже, посесивні ойконіми з архаїчними суфіксами -*јъ, -*је, -*ја представлені на території Опілля багатьма утвореннями, що свідчить про давність заселення краю.

1. Богдан Ф. Словник українських прізвищ в Канаді. – Вінніпег, Ванкувер: б.в., 1974. – 345 с.

2. Бучко Д. Г. Походження назв населених пунктів Покуття. – Львів: Світ, 1990. – 141 с.

3. Гинкен Г.Г. Древнейшие русские двуосновные личные имена и их умен-

шительные / Живая старина. – 1893. – Вып. 4. – С. 400 – 461.

4. Жерела до історії України-Руси. – Львів, 1895-1900. – Т.1 – 3; 1901. – Т.5; 1903. – Т.7.

5. Илчев С. Речник на личните и фамилни имена у българите. – София: Изд-во на Българската Академия на науките, 1969. – 267 с.

6. Йосифінська (1785-1788) і Францисканська (1819-1820) метрики: Перші поземельні кадастри Галичини. Показчик населених пунктів. – К.: Наук. думка, 1965. – 354 с.

7. Купчинський О. А. Найдавніші слов'янські топоніми України як джерело історико-географічних досліджень: (Географічні назви на -ичі). – К.: Наук. думка, 1981. – 251 с.

8. Морошкин М. Я. Славянский именослов или собрание славянских личных имён в алфавитном порядке. – СПб., 1868. – 213 с.

9. Ростопц С. Структура и стратиграфия древнерусских топонимов/ Восточно-славянская ономастика. – Москва: Наука, 1972. – С. 2 – 89.

10. Селищев А. М. Избранные труды. – Москва: Наука, 1968. – 420 с.

11. Словник української мови. – К.: Наук. думка, 1970-1980. Т. 1 – 11.

12. Тушков Н. М. Словарь древнерусских личных собственных имён. – СПб.: Б.и., 1903. – Т. 6. – 913 с.

13. Худаш М. Л. Українські карпатські і прикарпатські назви населених пунктів. – К.: Наук. думка, 1995 – 264 с.

14. Akta grodzkie i ziemskie // ЦДА, ф. 6, оп. 3, спр. 1; ф. 10, оп. 4, спр. 2.

15. Akta grodzkie i ziemskie z czasow Rzeczypospolitej Polskiej z archiwum tak zwanego Bernadynskiego we Lwowie. – Lwów, 1868-1935. – Т.1 – 25.

16. Dabrowski P. Podział administracyjny województwa Ruskiego i Belzkiego w XV wieku z mapą. – Lwów, 1939. – 337 s.

17. Leksik presimena socialistice republike Hrvatske. – Zagreb, 1976. – 772 s.

18. Rudnyckij J. Nazwy geograficzne Bojkowszczyzny. – Lwów, 1939 – 112 s.

19. Słownik staropolskich nazw osobowych. – Wrocław, 1965-1985. – Т. 1 – 7.

20. Svoboda J. Staročezka osobni jmena a naše příjmení. – Praha, 1964. – 317 s.

Вера Котович. Ойконими Опилля с архаическими суффиксами *-*јь*, *-*је*, *-*ја*. В статье анализируются ойконими Опилля ойкономического уровня деривации – древние образования с посессивными суффиксами *-*јь*, *-*је*, *-*ја*. Сюда относятся как ойконими, мотивированные именами-композитами (Добромушль, Дроговыж, Желибор, Станимир), так и названия селений,

производные основы которых – гипокористики (Бачач, Быбелъ, Брыконъ, Вербиж, Вытонъ, Кимир, Тумир, Тустанъ; Бишце, Велявче, Гнильче, Козара, Лоне, Любаша, Молодинче, Рубче и др.). Учитывая топонимоизводную модель, в которой представлены древние образования, а также их славянские автохтонные базовые названия, обоснованно относим анализированные ойконимы к древнеукраинским, хотя письменно не засвидетельствованным в документах периода Киевской Руси.

Vira Kotovych. Opillya oykonyms with archaic suffixes $-*j\acute{y}$, $-*je$, $-*ja$. In the article Opillya oykonyms of the oykonymic level word-building are analyzed. They are old formations with possessive suffixes $-*j\acute{y}$, $-*je$, $-*ja$. Both oykonyms motivated by names-composites (Dobromyshl, Drohovyzh, Zhelybor, Stanymyr) and names of settlements whose derivative stems are hypokorystiks (Bachach, Bybel, Brykon, Verbizh, Vyton, Kymyr, Tumyr, Tustan; Bishche, Velavche, Hnylche, Kozara, Lonye, Lyubsha, Molodynche, Rubche, Yavche and others) belong to them. Paying attention to the toponomically derivative model in whose field old formations are presented, as well as their Slavonic authentic basic names, we consider the analyzed oykonyms to be old Ukrainian, though not certified in writing in the documents of the Kyevan Rus period.